

Triple-A vereniging opgericht 20-10-1992.
Correspondentieadres:
Secretaris Joost Wesselingh
Burmaweg 4 2381 NZ Zoeterwoude

NIEUWSBRIEF

Inhoudsopgave

pag

Beste leden (van de voorzitter).	2
Een bericht uit Luxemburg	2
Een greep uit het verleden.	4
Reisverslag aAa Ierland	6
Notulen jaarvergadering 2005	7

De witrikken van Aldert van der Spek

Beste leden,

Het jaar 2006 is al weer een tijdje onderweg, dus hoogste tijd om weer wat van ons te laten horen. 2005 is voor de meeste veehouders een goed jaar geweest, en dat geeft moed voor de toekomst, ook al komt er dit jaar allerlei regelgeving op ons af. Hoe vervelend ook, we zullen er mee om moeten gaan, en ook de uitdaging er van in moeten zien. Uitdaging zit er ook in de fokkerij. Al die beslissingen die je gelukkig nog zelfstandig kunt nemen: met welke stieren maak ik de koeien drachtig? En dan uitzien naar het kalf wat geboren wordt. En dan opfokken tot ze zelf aan de melk komt. Het zijn de mooie kanten van ons beroep, iedere keer weer verwachtingsvol uitkijken. En toch is dit niet voor iedereen zo. In de Koevisie van februari stond een interessant interview met vier fokkerijdeskundigen over fokdoel. Vier mensen die dagelijks op de bedrijven tussen de koeien komen. Een paar citaten bleven bij mij "hangen".

Morree zei: "Onder veehouders heerst momenteel over het onderwerp fokkerij veel verwarring en dat neemt eerder toe dan af". Toen ik dit las moest ik gelijk denken aan de laatste jaarvergadering. (verslag elders in deze nieuwsbrief). We hadden daar Henk Engelen en Jeroen van Maanen als inleiders met allebei een heel goed verhaal. Ze zijn allebei heel verschillend in bijvoorbeeld stierkeuze en beleving, maar er was één grote overeenkomst: met behulp van triple-A een probleemloze koe te willen fokken. De oorzaak van een probleem bij de koe te ontdekken, en dan de stier te zoeken die juist die kwaliteiten heeft om uit die koe een beter kalf te fokken.

Nijenhuis zei in het zelfde artikel: "twee á drie kenmerken moet je kiezen waarop je de meeste vooruitgang wil boeken". Als je met

het aAa-systeem fokt boek je op meerdere essentiële onderdelen vooruitgang. Ook dat hebben we op de jaarvergadering via een inleiding van Jan Schilder kunnen horen én zien aan de hand van foto's. Als je bijvoorbeeld een koe hebt met te weinig borstkas en je gebruikt een goede stier met code vier, dan krijg je een nakomeling met behalve meer borstkas ook minder puntige spenen, rondere en kortere klauwen en een gezond vooruier en gezonde hakken. Bij onze inleiders was er geen verwarring over het onderwerp fokkerij. De grootste overeenkomst was misschien wel dat ze rust hadden gevonden op dit gebied. Niet meer met de waan van de dag mee, maar gewoon een zeker weten dat je de goede richting ingeslagen hebt. Niet voor niets neemt het aantal veehouders die Triple-A toepassen nog steeds toe. Die rust gun je toch iedereen?

De Voorzitter

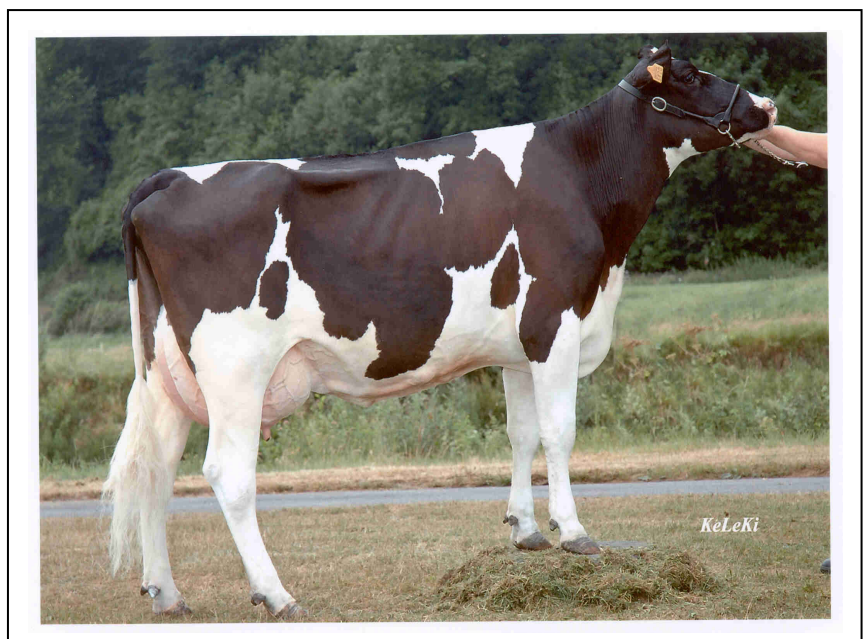
Triple-A, een enorme verrijking voor de dagelijkse veeverbetering.

Het Luxemburgse stamboek maakt sinds 5 jaar gebruik van het Triple-A systeem in de melkveefokkerij. Sindsdien gebruiken een groot aantal bedrijven in Luxemburg het systeem bij hun dagelijkse fokkerijbeslissingen. Als fokkerijadviseur in dienst van het stamboek zijn de principe's van het systeem voor mij persoonlijk een enorme verrijking voor mijn alledaagse werkzaamheden. Voor de selectie van de in te zetten stieren op een bedrijf blijft de lineaire informatie voor productie en exterieur, verkregen van dochters uit de proefperiode, nog steeds de

manier om de individuele stieren met elkaar te vergelijken en te selecteren. Deze informatie is echter een gemiddelde waardering die laat zien in welke richting een stier fokt. Om de individuele geselecteerde stieren tenslotte goed te gebruiken voor de kwaliteiten die ze hebben is het Triple-A systeem zeer waardevol. De allerbelangrijkste factoren, die bijdragen aan het goed functioneren van een koe, worden bij het Triple-A systeem maximaal in ogenschouw genomen. Vooral de gehele lendenenpartij en bekken wat betreft lengte, breedte, ligging en draaier is van wezenlijk belang bij het functioneren van een melkkoe. De bouw van het kruis heeft invloed op de gehele bovenlijn, het geboorteverloop, de vruchtbaarheid en alles wat te maken heeft met het gebruik van benen en klauwen. Een ander zeer belangrijk deel is de voorhand, borstbreedte en -diepte, een brede en diepe voorhand is gunstig voor een goede hart- en longfunctie in de koe. De voorwaarde voor een sterk en gezond frame ook bij hoge producties. Het Triple-A systeem geeft van alle onderdelen een verklaring en opheldering waarom onderdelen zo zijn zoals ze zijn. Daarnaast geeft het systeem niet alleen duidelijkheid over welke de passende koe is, maar geeft het ook een beschrijving van de geselecteerde stier over zijn eigen hoedanigheid. En vooral dat laatste is voor mijzelf een zeer belangrijk facet, omdat men naar mijn mening vooral dat de afgelopen tijd helemaal vergeten is in de veeverbetering. Een fokstier die zelf zeer kromme benen achterbenen heeft, kan alleen dat vererven! Of je nu als fokker meer neigt naar het gebruik van exterieurstieren of dat je meer op zoek bent naar productiestieren, voor het gebruik van het Triple-A

systeem maakt het geen verschil. De vaarzen geboren uit de Triple-A analyse's zorgen op onze bedrijven voor veel enthousiasme. De oudsten zullen binnenkort voor de tweede keer gaan afkalven. De koppels worden op den duur veel uniformer en beter van kwaliteit en nu al zien we lagere uitvalspercentages bij de vaarzen. Met behulp van het Triple-A systeem krijg je duidelijk een functionelere koe, wat bij vaarzen in een enkel geval betekent dat het laatste showallure ontbreekt. De toekomst zal moeten uitwijzen of de levensduur en het probleemloos produceren op onze bedrijven ook op de lange termijn zich zal verbeteren. Met de eerste resultaten in ogenschouw genomen hebben we wat dat betreft geen enkele twijfel. Ik heb in mijn functie als fokkerijadviseur nog geen kennis genomen van een vergelijkbaar hulpmiddel waarvan, kijkend naar functionaliteit, vergelijkbare resultaten verwacht mogen worden.

Armand Braun.

Een Luxemburgse Hesne Dochter

Een Luxemburgse Allen Dochter

Een greep uit het verleden:

Veeteelt Februari 1992, pag 109

Het aAa-systeem zal nog lang voor- en tegenstanders

kennen. (dit is niet het volledige artikel daarvoor kunt u naar het veeteelt archief, opmerkelijke uitspraken zijn vetcursief gemaakt)

Rond veertig jaar geleden door Bill Weeks in Amerika ontwikkelde aAa-systeem heerst iets geheimzinnigs, maar de voorstanders menen op interessante resultaten te kunnen wijzen. De Paclamarstieren Bootmaker en Astronaut zijn daarbij de vaak genoemde voorbeelden. Animal Analysis Associates wordt uitgevoerd op grond van een analyse van het skelet van koeien en stieren. Door de juiste paring worden kwaliteiten van het ene ouderdier gecombineerd met de tekortkomingen van het andere : aAa streeft naar de balans in de fokkerij.

(ja dat klopt maar waarom zou je dan kwaliteiten met tekortkomingen moeten combineren?) Over de werkelijke waarde van het systeem zal men het nooit eens worden, maar **de KI-verenigingen in de VS en Canada hebben al hun stieren laten analyseren door de hoogbejaarde Weeks of één van zijn discipelen (?),** die zijn gemachtigd de codes te verstrekken. Op de lijst één buitenlander: Jan Schilder uit Heerhugowaard, die nog in dienst was van KI-Nieuw Leven toen hij zijn brevet ontving.

Onafhankelijk

Enthousiast vertelt Schilder over de mogelijkheden en al snel voert hij ook de meest overtuigde deelnemer van het eerste uur in Nederland ten tonele: Hidde Osinga uit Nij-Beets. **Tijdens diens Amerikaanse periode raakte Osinga geheel in de ban van de filosofie (?)** en hij was in feite de grote propagandist in ons land. Schilder leerde het systeem van Phil Hasheider in Amerika en eind '89 kreeg hij als eerste buitenlander toestemming te analyseren. Dat gebeurde aanvankelijk vooral bij leden van

Nieuw Leven maar in de loop van de jaren is zijn werkgebied uitgebreid. Hij denkt, nu als zelfstandige, een 250 tal veehouders eens per jaar te bezoeken.

Al jong bepaald

Critici achten het aAa-systeem te simpel om effectief te kunnen zijn. Schilder kent de scepsis van velen. Vooral de code van de stier is natuurlijk erg belangrijk, die mag je niet missen. Daarom worden stieren altijd door twee analyseurs bekeken en voor de inzet als fokstier volgt doorgaans nog een extra ronde. Maar de praktijk heeft aangetoond dat er dan zelden een belangrijke verandering optreedt. Die ervaring leert volgens Schilder(31) dat de verhoudingen van het skelet al heel jong bepaald zijn. Hij heeft geen bezwaren tegen het ingeburgerde lineaire systeem, maar hij vindt wel dat het teveel gebaseerd is op het grote gemiddelde van vele dochters. "Het systeem is bovendien modegevoelig" zo zegt Schilder en het verbaast hem dan ook niet dat het recente rapport van Henk Hemmink weinig bruikbare connecties aangeeft. Hij betreurt het overigens dat Hemmink hem het werkstuk niet ter inzage heeft gegeven voor het naar buiten is gebracht.

Geen geloof

In Nederland waren de stieren van KI Nieuw Leven de eerste met een aAa-kode. Al snel volgden andere kleine KI verenigingen zoals Kampen en Samen, terwijl ook in Duitsland belangstelling voor kodering bestond bij Uelzen. Schilder is intussen ook samen met James Sarbacker afgereisd naar Italië om KI-fokstieren van een code te voorzien en eind vorig jaar kreeg hij van KI Noord

West het verzoek de fokstieren te analyseren.

Direkteur ir. Piet Scheer: Er zijn nu eenmaal leden die er om vragen. Zelf denken wij dat het systeem geen enkele informatie aandraagt: **We geloven er geen barst van. Ik hecht eraan dit duidelijk naar buiten te brengen, want men zou denken dat we wel iets zien in aAa. Dat is dus zeker niet het geval.** Wij zien dit systeem zeker niet als een alternatief voor het SAP. **Bij KI Oost en KI Zuid wil men zelfs geen ruimte laten voor enige twijfel. Het bestuur van KI Oost geeft resoluut aan dat het aAa-systeem geen enkele wetenschappelijke onderbouwing kent** en dat via bedrijfsinspectie en melkkontrolle veel betrouwbare informatie wordt verzameld die wordt vertaald in betrouwbare kengetallen. "Die dragen het meeste bij tot de genetische vooruitgang op uw bedrijf.", Aldus KI Oost in een uitleg aan de leden.

Jan Schilder denkt dat de Nederlandse veehouders door de vele stieren met al hun cijfertjes de weg kwijt raken in fokkerijland 'Het aAa-systeem is simpel dat begrijpt elke boer en wanneer het niet zou werken zou het dan na veertig jaar werkelijk nog bestaan?

Nu 14 jaar later:

Voormalig KI Oost laat inmiddels ook de stieren analyseren zoals alle vooraanstaande KI's in de wereld. Een ontwikkeling die gemaakt is doordat veehouders willen dat stieren worden geanalyseerd. Uiteindelijk hebben de veehouders dus gewoon de macht.

De redactie

Zoals u ziet aan de snelwegen in Ierland mankeert niets.

aAa in Ierland

In het najaar van 2005 gaf John Dickinson te kennen om reeds na 3 jaar te stoppen met analyseren. Zijn werkgebied omvatte het Verenigd Koninkrijk plus Ierland.

Dat was de tweede keer in vrij korte tijd dat er een aAa-analyseur er in dat gebied voor gezien hield. Eind jaren negentig was het Lyndann Bustard, nu in dienst bij Holstein UK, die ook ongeveer drie jaar op de lijst van approved persons te vinden was. Ondanks deze historie blijkt dan toch weer dat het aAa-systeem krachtig genoeg is om zich blijvend in gedachten van enkele veehouders te nestelen. Er waren dan ook op het Ierse eiland een 12 tal boeren die hun vee of een deel daarvan wilden laten analyseren. Jan Schilder en ik besloten daarom om de reis naar Ierland te wagen.

Zondag 12 Februari vlogen wij (oftewel lieten ons vliegen) naar Belfast. Op het vliegveld werd een auto gehuurd waarbij het stuur aan de verkeerde kant zat, vinden ze daar doodnormaal.

Vanaf het vliegveld was het ongeveer een uur rijden naar de eerste veehouder in het noordoosten waar wij in de avond een aantal van zijn koeien en pinken analyseerden. Hier zag ik iets wat ik nog niet eerder had gezien, de kachel werd nog gestookt op kolen !!.

Maandagmorgen hebben wij daar ook nog twee bedrijven bezocht waaronder één die alleen wat informatie wilde. Tussen de middag zijn wij naar het westen gereden en kwamen daar aan 15,00 uur. Hier hebben wij een redelijk aantal dieren geanalyseerd.

Steeds bij elke veehouder probeerden wij zo goed mogelijk uitgelegd te krijgen wat aAa is en doet. Daarbij valt op dat wanneer je de kwaliteitenpagina pakt en zegt dat hun koeien ook kwaliteiten hebben en dat de ontbrekende kwaliteiten nu eenmaal logischerwijs bij de stier weg moeten komen, de boodschap over lijkt te komen.

In de avond hebben wij nog een veehouder bezocht geheel aan de westkust. Deze mensen vonden het geweldig omdat bleek dat onze voorgangers het te ver rijden vonden om daar te komen. De volgende morgen (dinsdag) bezochten wij Martin Flanigan een nieuwe klant. Ditmaal iemand die ook van een assortiment stieren rietjes verkocht. Ik weet zeker dat hij zijn klanten gaat vertellen om ook hun dieren te laten analyseren. Op zo'n manier kost het stieradvies geven hem geen tijd en/of geld.

Aan het einde van de dag bezochten wij wederom een nieuwe klant. Een ouder iemand die al een heel lang bekend is met aAa en het zelf al jaren zo goed mogelijk toepaste. Deze man was zo enthousiast dat zelfs alleen deze ontmoeting met en zijn vrouw al de moeite waard was om Ierland te bezoeken. Ook zagen wij hier de beste Jocko Besne dochter die we kennen.

Woensdag ,onze laatste dag, was een dag van uitersten. Wij analyseerden een grote koppel koeien die onder hele slechte omstandigheden moesten produceren en ook bezochten wij aan het einde van de dag twee showbedrijven waar de koeien wel erg goed verzorgd werden. De kampioenspink van Ierland had al haar eigen strobox!!

Donderdagmorgen de 16^e hebben wij de reis naar huis weer aanvaard.

Wij hebben veel mensen gesproken en ruim voldoende uitlegpagina's achtergelaten om te kunnen verwachten dat er volgend jaar meer Ierse veehouders de koeien laten analyseren.

Marcel Verboom

Notulen jaarvergadering Triple-A-vereniging 2005

Opening door de voorzitter
De nieuwe voorzitter Johan van Houwelingen opent de vergadering, gehouden in de De Kombuis te Swifterbant op donderdag 17 november 2005. Aanvangstijd 10.30 uur. Tevens heet hij iedereen van harte welkom, met name de sprekers; Henk Engelen, Jeroen van Maanen en Jan Schilder. De voorzitter blikt terug naar 1992, het jaar waarin de vereniging is opgericht. Een periode waarin bijvoorbeeld de vraag naar geanalyseerde stieren groot was. Tegenwoordig zijn zij bijna allemaal gecodeerd en zijn veel doelstellingen van de vereniging bereikt. We hebben niet te klagen, Triple-A is veel in de publiciteit. Zowel positief als negatief. Boeren blijven er echter met veel vertrouwen mee werken. Vaak wordt gezegd dat fokkerij maar een kleine invloed heeft op het rendement van een melkveebedrijf. De voorzitter wijst echter op het feit dat er alleen al 40% verschil is in productie binnen een en dezelfde veestapel. Lactatiewaarden variëren immers van plusminus 80% tot 120%. En dan hebben we het nog niets eens over het exterieur, vruchtbaarheid en andere fitnesskenmerken. De voorzitter wenst tenslotte iedereen een goede vergadering.

Ingekomen stukken en mededelingen.

Het bestuur heeft geboortekaartjes ontvangen van Maurice Kaul en Marcel Verboom. De voorzitters wenst beide analyseurs alle goeds voor hun nieuwe geluk.

Notulen jaarvergadering 2004

Alle aanwezigen zijn akkoord en de notulen worden vastgesteld.

Financiën

Penningmeester Eelco Zandvliet doet verslag van de financiële ontwikkelingen die plaatsvonden tussen 1 november 2004 en 31 oktober 2005. In het bijgevoegde jaarverslag zien we dat het saldo van de spaarrekening is gestegen van 5856,36 Euro naar 6089,15 Euro. Naar aanleiding van de goede financiële basis is door het bestuur overwogen om de contributie te verlagen. Hiertoe is echter niet besloten, zodat we voldoende buffer hebben tijdens een financieel duur jaar. Wel is besloten om voor de aanwezigen tijdens deze jaarvergadering de bijdrage aan de koffietafel te verlagen van de gebruikelijke 10 Euro naar 5 Euro. Verder wordt gemeld dat de Belgisch rekening wordt afgestoten, buitenlanders kunnen hun contributie tegenwoordig makkelijker direct naar de Nederlandse rekening overmaken. Verslag kascommissie
De kascommissie bestaande uit William Ros en Anne Kalsbeek spreekt haar waardering uit voor de keurige financiële situatie. Wel vindt men dat er vrij veel geld in kas zit.

Bestuursverkiezing

Aftredend en herkiesbaar zijn Willem Brandts en Arjan Heidmeijer. Er zijn geen tegenkandidaten, Willem en Arjan worden dus herkozen en bedanken de aanwezigen.
Rondvraag
Wim de Boer: Kunnen we niet meer promotiemateriaal uitbrengen nu de kas goed gevuld is?
Voorzitter: Goed idee, de eerst volgende bestuursvergadering gaan we hiermee aan de slag.

De voorzitter sluit het huishoudelijke gedeelte en introduceert de eerste spreker

Henk Engelen uit Meyel

Henk is 43 jaar en boert met zijn neef(je) Hans Rikken in het Midden-Limburgse Meyel. De gemiddelde productie van deel van de 75 koppige melkveestapel is 5-0 10709 4.42 3.47 3691 EJR en daarmee behaalde men een 2de stek in de provincie Limburg. Verder fokte men twee kampioenen. Prima resultaten die echter worden opgesoupeerd door de aanwezige paarden. De slogan van Angels-Holsteins luidt dan ook: "Were the horses eat the profit" oftewel "Waar de winst aan de paarden gevoerd wordt."
Henk over EJR: "Ik heb mijn twijfels of de formule achter Economisch Jaar Resultaat (EJR) werkelijk een goede weergave is van de winstgevendheid van een bedrijf. Een hoge productie is leuk maar alleen winstgevend als dat gepaard gaat met weinig problemen en een hoge duurzaamheid."

Angels-Holsteins Historie

- 1957 Bedrijf gestart op huidige locatie
- 1979 Bouw ligboxenstal, 58 boxen
- 1986 Bedrijfsovername, 20 ha, 300 00 kg melk.
- 1995 Bouw jongveestal, 60 ligboxen
- 2002 Maatschap met Hans Rikken
- 2003 Ingebruikname nieuwe koestal

Angels-Holsteins Veestapel

Circa 80 melkkoeien
Circa 70 jongvee

Melkquotum 828 000 kg 4,16 Vet

Angels-Holsteins

Voeding melkoeien

De koeien jaarrond op stal

65% mais
35% voordroogkuil
0,5 kg luzerne
0,8 kg graszaadhooi
1 kg bierbostel
4 kg meel plus mineralen
max. 5 kg krachtvoer via voerbox

Productieresultaten:

Jaar	aant.	Lft.	Dgn	kgm	vet	eiwit
1985	55	3,09	286	5696	4,11	3,37
1993	41	4,01	324	8293	4,80	3,61
1998	40	3,09	326	9813	4,42	3,54
2004	75	5,00		10709	4,42	3,47

Kengetallen 2004:

Krachtvoerkosten 4,7 cent
Dierenartskosten 0,5 cent
Omzet en aanwas 3,4 cent

Levensproductie afgevoerde koeien:

2003 6 koeien 39000 kg melk
2004 14 koeien 32000 kg melk
2005 7 koeien 52000 kg melk

Een opvallende stap in het fokkerijverleden van Henk was het in kruisen van Zweedse roodbonten in 1985: 'Maar het kruisen na de F1 is een moeilijke stap. Welk ras en met welke stieren? Onze ervaring is dat je binnen een ras makkelijker kunt selecteren, dan tussen rassen.'

vertelt Henk die in 1991 in aanraking kwam met aAa. 'Onze smalle hoge koeien functioneerden niet goed genoeg. Onze Holsteinfokkerij is nu een combinatie van aAa gebruik op de eerste plaats, met daarna de afstamming van stieren en % eiwit.' Henk noemt daarnaast nog een aantal randvoorwaarden en overdenkingen voor een succesvolle veestapel.

Angels-Holsteins Fokkerijgeschiedenis

Van oudsher MRIJ-vee

1980 melkcontrole & enkele zwartbonten gekocht

1981 Stierengebruik meest RHF maar ook steeds met Zwartbont: ED Thor, Tonto, Alpenrex, Reno, Bellringer, Chester, Viking, Bill, Pilot, Inka.

1985 Kruisen met Zweeds Roodbont en veel proefstieren.

1991 Kennismaking met aAa: Tops, Stardom, Harvard, Space, Lexus, Henderson, Hoker, F16, Valiant TC

Vooraf bij de factor tijd staat hij (van uit meerdere invalshoeken) enige tijd stil. 'Wij wachten gerust een hele tijd met het gebruik van nieuwe stieren. Oude stieren waar nu nog veel over gepraat wordt zijn eigenlijk de echt goede stieren. Daarom paren we sommige koeien wel 5 tot 6 lactaties achter elkaar met de dezelfde stier. Vaarzen geven we ook de tijd. Degene die rustig beginnen, zijn later de beste producenten,' vertelt Henk die geen bedrijfsinspectie laat uitvoeren. 'De inspecteur kijkt te eenzijdig naar

vaarzen. Een wat rondere vaars kan prima uitgroeien tot goede melkkoe. Aan het kenmerk frame besteedt ik daarom ook geen enkele aandacht. Bovendien: ik begrijp het nut van gegevensverzameling, maar als je stieren selecteert kun je niet met alle 42 lineaire kenmerken rekening houden'

Angels-Holsteins

Fokkerij, wat is belangrijk:

- * Niet doen wat iedereen doet
- * Terugkijken
- * Een vast doel hebben
- * Koefamilies
- * De juiste combinaties maken
- * Koe is meer dan uier en benen
- * Niet gek laten maken door cijfers
- * Op juiste manier inschatten
- * Vaarzen de kans geven
- * Bepaalde bloedlijnen mijden
- * Betrouwbare stieren gebruiken
- * Cijfers uit land van herkomst
- * Afstamming belangrijker dan cijfer duurzaamheid.

Angels-Holsteins

Stiergebruik:

Archibald	423651
Zunder	435
Starleader	462351
Taylor	651423
Cosmo	651423
Patron	351
Morris	1536
Lightning	231456

Plus in minder mate: Cocherill, Arapagone, Trademark, Picasso, Titanic, Black Storm, Proud, Hondo Aero, Royalist.

Tot slot staat Henk stil bij de ontwikkeling van de codeverdeling in zijn stal. Vergeleken bij de start in

1991 (zie ook overzicht) is er tegenwoordig veel meer evenwicht tussen de gewenste codes. Henk ziet die ontwikkeling ook terug in zijn kengetallen. De productie is aanmerkelijk verbeterd door de jaren heen en dat geldt eveneens voor de levensproducties en de leeftijdsopbouw van de veestapel. Dit resulteert, zo laat hij zien, ook in betere financiële cijfers ten opzichte van het eigen verleden en het landelijke gemiddelde. Behalve de post omzet en aanwas is na het sluiten van de veemarkten teruggelopen en dat doet de fokker pijn: 'Voorheen kon je goed geld

Angels-Holsteins

Afstammingen:

Koeien:

29 melkkoeien blackstarzoon als vade.

33 melkkoeien Starbuckzoon of -kleinzoon als vader.

1 melkkoe zonder blackstar of Starbuck bloed.

Veel voorkomende vaderdieren:

8* Starleader

7* Flacon Star

4* Raider

4* Design

4* Bonatus

3* Archibald, Giovanni, Patron, Arapagone

2* Benson, Tops, Stardom, F16, Hondo Aero, Storm, Trademark, Lee, Trailor, Stefano, Aeroline, Reckless.

Jongvee:

Vaderdieren met tenminste drie nakomelingen.

Starleader

Giovanni

Niveau

Burberrys

Archibald

Morris (Tops*Sunny Boy)

Amor

beuren voor een goede exportvaars

met goede papieren en had je bovendien zo nu een dan uitschieter naar boven. Nu wordt goede en minder goede kwaliteit op een hoop geveegd en krijg je allemaal dezelfde gemiddelde prijs.'

Angels-Holsteins

Ontwikkeling codeverdeling

Begint met	1991	1992
aAa 1	43,6	6,2
aAa 2	29,5	13,2
aAa3	8,4	26,3
aAa 4	8,4	24,0
aAa5	5,6	13,0
aAa 6	4,2	17,0

Jeroen van Maanen.

Jeroen van Maanen melkt in Zeewolde zo'n 100 koeien en vertelt al rap dat hij niet dezelfde persoon is als 10 jaar geleden. 'Toen kwam ik uit school en vloog hup nog even de stal in om wat koeien propyleen te geven zodat de productie nog hoger werd. In die tijd hadden we het hoogste bedrijfsgemiddelde van Flevoland. Echter: nu mijn vader rustiger aan doet en ik de hele dag

op het bedrijf werk, ben ik het 's avonds om zes uur wel zat om nog allerlei capriolen uit te halen. De gemiddelde productie is nu gezakt en de koeien moeten het zelf doen. We hebben een minder intensief management, ik ben daarom meer op zoek naar koeien die zichzelf kunnen redden,' vertelt Jeroen, die nu zo'n 4 jaar werkt met aAa. Een blik in het verleden leert dat bij van Maanen het fokdoel regelmatig is aangepast. De basis vormde een FH-

De Keyenberghoeve

HJ van Maanen (63)
J. van Maanen (28)

100 melkkoeien
49 ha (14 ha mais, 15 ha gras rest verhuur)
14 ha dijk en 40 schapen

veebeslag met een sterke aanleg voor %vet, die in de jaren tachtig werd ingekruisd met stieren afkomstig van KI-Oost. 'Van

De Keyenberghoeve

Fokkerijverleden:

In het FH verleden fokken op % vet
80'beginnen met HF, KI Oost, SAP

Stieren:

- Seekonig	- Ello
- Silver	- Linus
- Gardenia	- Very
- Inka	- Tops
- Charming	- Adler
- Mutual	- Felix
- PS Bert	- Scotty
- Dictator	- Gambler

sommige stieren uit die tijd hebben we veel dochters gemolken, maar dat wil nog niet zeggen dat die stieren veel invloed hebben gekregen,' filosofeert Jeroen van Maanen na intensieve bestudering

van afstammingen. 'Vooral Seekonig kom ik nu nog regelmatig tegen, terwijl andere veel gebruikte stieren nauwelijks meer voorkomen.'

Bij het maken van de paringen werd gebruik gemaakt van het SAP, echter in de begin jaren 90 werd dat terzijde geschoven en volgde een trend naar meer goede exterieurstieren. Halverwege jaren 90 moest deze zienswijze echter plaatsmaken voor de echte Inet-fokkerij en werd de bedrijfsinspectie afgestoten. 'Omdat ook koeien met minder punten oud kunnen worden, zag ik het nut van classificeren niet meer. Ook met het kenmerk frame ben ik helemaal klaar, dat wijzigt zo vaak.'

De Keyenberghoeve

Fokkerij vanaf begin 90.

* Stoppen met SAP

* Verandering stiergebruik.

Stieren:

Vorwarts, Lincoln, Inspiration, Bell Rex, Supreme, Delta Royal Hamer, Fruita, Esquimau, Blackstar, Jubilant, Cleitus, Cubby, Boppe, Belt, Ideal, Sunny Boy

Fokkerij vanaf half 90'

* Fokken op Inet

* Stoppen met bedrijfsinspectie

Hoewel het fokdoel in het verleden regelmatig gewijzigd is heeft Jeroen van Maanen niet het gevoel dat dit ten koste is gegaan van de opbouw van de veestapel. Mede door deze wijze heeft men nu een hoge productie en is er een solide basis van stieren en bloedlijnen. 'We hebben heel best geboerd met Sunny Boy en die paste weer heel goed op

de Topsen, die op hun beurt weer goed op de Seekonigs pasten. Dat maak ik op uit de veelheid waarmee deze combinatie voorkomt. Achteraf kan ik zeggen dat we eigenlijk al een beetje met aAa werkten zonder dat we het zelf wisten. We hebben eigenlijk voortdurend gecompenseerd. Nu ik terugkijk met de kennis die ik inmiddels over aAa heb, vallen de puzzel stukjes op hun plaats. Ik weet nu waarom sommige combinaties uiteindelijk echte invloed in de veestapel hebben gekregen. Ik heb daarom ook het gevoel dat eventuele fokkerijfouten er vanzelf weer uitgeselecteerd worden. Succesvolle combinaties durf ik met een gerust hart te blijven herhalen. Van een 14,5 jarige koe uit Renskestam heb ik onlangs nog het 4de Sunny Boykalfje getrokken.'

De Keyenberghoeve.

aAa-code begint met

aAa1	5%
aAa2	18%
aAa3	10%
aAa4	18%
aAa5	31%
aAa6	18%.

Wanneer nakomelingen van koeien gewenst zijn moet een koe probleemloos zijn, productie hebben en over voldoende pit beschikken 'Geef mij maar eigenwijze koeien, die gaan langer mee,' waarmee Jeroen gelijk zijn voorkeur voor Labelle laat blijken. Bij stieren kijkt hij vooral naar de code en laat hij tevens z'n gevoel spreken. En wat dat laatste inhoudt, wordt het halfuur daarna duidelijk Of voor sommigen juist onduidelijk. Want een vloedgolf aan fokkerijtermen ontspruit uit zijn brein als hij probeert uit te leggen wat er in zijn hoofd omgaat tijdens het melken. Want dat is net als bij de meeste collega's het moment om zijn fokkerijdillemma's te overdenken.

Afstamming, bloedlijnen, oude stieren, bewezen combinaties, betrouwbaarheid, resultaten van familieleden, kwaliteiten die iets toevoegen, waar ligt de oorzaak van het probleem, 2x Astronaut-Chief- 3x Elevation, nieuwe stieren, aankoop sperma, de spiertjes van de Manfreds en Donor uit Australie. Ja, het gehele pallet passeert de revue. Maar gelukkig heeft Jeroen van Maanen nu het aAa-systeem: 'Daar wordt je een stuk rustiger van.'

De Keyenberghoeve

Belangrijk in de fokkerij:

Selectie

Op koeien > probleemloos
Productie
Pit.

Stieren > Gevoel
aAa-codes

Steeds zoeken naar stieren die iets toevoegen.

Gevoel

Afstamming
Persoon/organisatie
Betrouwbaarheid

Paringen

Code, hoe beter de koe hoe dieper kijken.
Passend kwa bloedvoering
Resultaten vorige paringen/familieleden
Proberen.

Resultaten

Rollende jaargemiddelde	afgevoerd
101koeien	18 koeien
4,05 jaar	5,03
9901 kg melk	33942 kg
4,01%vet	4,01% vet
3,37% eiwit	3,33% eiw.

Jan Schilder

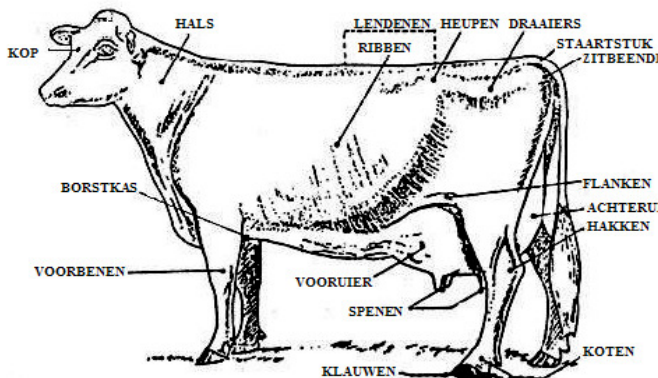
In de middag komt aAa-analyseur Jan Schilder aan het woord. Hij gaat dieper op de materie in. En vertelt ons op praktische wijze wat er zijn hoofd omgaat wanneer hij een dier moet analyseren. Met andere woorden: hoe is zijn dagelijkse werkwijze met aAa.

In het kort vertelt Jan hoe aAa 55 jaar geleden ontstond met de scherp/rond analyse en hoe Bill Weeks dat in de 6 groepen van kwaliteiten vastlegde om het dagelijks gebruik te vereenvoudigen. 'Het is alleen jammer dat deze groepen, codes worden genoemd en tegenwoordig meer en meer een image krijgen en men vaak vergeet waar het nu eigenlijk voor staat,' vertelt Jan. 'De codes staan allemaal voor een bepaalde kwaliteit van een koe. Iedere koe heeft alle kwaliteiten in meer of mindere mate in zich.' 'Maar je moet eerst met elkaar vaststellen: wat zijn de goede kwaliteiten van een koe? Wat is de functie van een term? Wat is en kun je met een mooi beaderd uier? En waarom zijn bijvoorbeeld de lendenen belangrijk?' Jan Schilder constateert dat de hedendaagse fokkerij vooral een getallenkwestie is geworden en dat het hoe en waarom steeds meer uit het oog wordt verloren. Zijn betoog wordt geïllustreerd met een inspectieboekje van het Nederlandse stamboek uit 1907. De bouw van een koe werd zo'n 100 jaar geleden per kenmerk uitgebreid beschreven en toegelicht. 'Eigenlijk niets nieuws onder de zon toen Bill Weeks dat in een later stadium met zes verschillende groepen vereenvoudigd op papier zette.'

'Maar de basis van de fokkerij is dat we een dier proberen te creëren met alleen de goede kwaliteiten/eigenschappen van een melkkoe,' vervolgt Schilder aan de

hand van onderstaande tekening. Een aantal kenmerken wordt vervolgens nader toegelicht. 'De lendenen bijvoorbeeld, die zijn belangrijk. Daar zit alles aan vast. Wanneer dat niet het geval is valt de koe zogezegd in stukken

DE KWALITEITEN VAN EEN GOEDE MELKKOE

KOP – fijn, lang genoeg, brede bek, sterke kaken, open neusgaten en heldere ogen.

HALS – lang en slank en recht.

VOORBENEN – recht, lang, sterk, breed en stabiel staand.

BORSTKAS – veel capaciteit, lange voorribben en een brede borstkasbodem.

LENDENEN – sterk, breed en op niveau.

RIBBEN – breed, plat, lang en rond gevormd.

FLANKEN – fijn, recht, breed en diep.

VOORUIER – sterk aangehecht met genoeg lengte, vouwbaar en elastisch.

ACHTERUIER – hoog genoeg, symmetrisch met hoge en brede aanhechting.

SPENEN – loodrecht, vierkant geplaatst, goed apart met goede vorm, lengte en maat.

HEUPEN – breed en op niveau met de rug.

DRAAIERS – breed, en centraal geplaatst tussen heupen en zitbeenderen.

ZITBEENDEREN – breed, scherp, en iets lager dan de heupen.

STAARTSTUK – iets boven en tussen de zitbeenderen geplaatst.

HAKKEN – scherp gelijnd, met duidelijk zichtbare pezen, en grote, platte, harde botten.

KOTEN – sterk, verend, groot en lang genoeg.

KLAUWEN – kort, rond, gelijk met hoge hiel en vlakke zool.

Goede dieren worden geboren uit goede combinaties, bewust of onbewust gemaakt. Alleen Weeks Analysis (aAa) geeft de mogelijkheid om gericht deze bovenstaande kwaliteiten in één koe te krijgen.

op elkaar. Een koeienkop is daarom vaak een afspiegeling van alles wat er achteraan komt. Daarom kunnen we vaak ook op jonge leeftijd een dier analyseren want de verhoudingen in het dier veranderen niet meer.'

Omdat alle kenmerken een relatie met elkaar hebben hoeft een tekortkoming bij een koe ook niet worden te worden veroorzaakt op de plek waar het wordt geconstateerd. Jan daarover tot besluit: 'Waar anderen stoppen bij het vastleggen van een probleem, daar begint aAa. Het systeem van Weeks zoekt naar de oorzaken van een probleem. **ALS JE EEN PROBLEEM ZIET MOET JE NIET STOPPEN MET DENKEN, DAN MOET JE JUUST BEGINNEN MET DENKEN!**'

Na Jan zijn verhaal werden vier dieren geanalyseerd vanaf de monitor door de mensen in de zaal. Formulieren met daarop de problemen van een melkkoe en daarboven de kwaliteit die het op kan lossen werden uitgereikt aan de zaal. Echter: de kwaliteiten werden niet van codes voorzien maar omschreven met (Engelse) termen. De aanwezigen werden dus gedwongen de kenmerken die ze in een koe zagen te omcirkelen. Precies op dezelfde manier zoals de analyseurs worden getraind. De rijtje waarin de meeste cirkels ontstaan vormden uiteindelijk de code. Jan besprak iedere koe uitgebreid met de zaal. Hieruit kwam vooral naar voren dat bij twijfel over de toestand van een bepaalde kwaliteit, een andere kwaliteit juist weer uitkomst kon bieden. Nogmaals het bewijs dat onderdelen van een koe een onderlinge samenhang hebben.

'Aan de tekening kun je bovendien zien dat onderdelen van invloed zijn

WEEKS® Analysenummers helpt deze problemen te voorkomen.						
	#1 DAIRY	#2 TALL	#3 OPEN	#4 STRONG	#5 SMOOTH	#6 STYLE
KOP	Grof	Kort	-----	Licht	Smal	Sloom
HALS	Kort	Dik	-----	-----	-----	U nek
VOORBENEN	Krom	Kort	-----	Teer	Dun	-----
BORSTKAS	-----	-----	-----	Ondiep	Smal	-----
LENDENEN	Hol	Lang	Slap	Gespannen	Plat	-----
FLANKEN	Stug	Vlak	Opgetrokken	-----	Ondiep	-----
VOORUIER	-----	Vlezig	Gespleten	Gezwellen	Kort	-----
ACHTERUIER	Voorwaarts	Laag	Geknepen	Smal	-----	-----
SPENEN	-----	Kort	-----	Puntig	Lang	-----
HEUPEN	Smal	Laag	Geknepen	-----	-----	-----
DRAAIERS	-----	-----	Smal	-----	-----	Hoekig
ZITBEENDEREN	Rond	-----	Nauw	-----	Smal	Afwijkend
STAARTSTUK	Voorwaarts	Opstaand	Hoog	-----	Diep	-----
HAKKEN	Grof	-----	Gesloten	Ongezond	Smal	Broos
KOTEN	-----	Laag	-----	Gezwellen	Star	Licht
KLAUWEN	-----	-----	Ondiep	Puntig	Ongelijk	Gespreid

Bovenstaande koe heeft de kwaliteiten Dairy, Smooth en Open nodig (vetgedrukt problemen). Die kwaliteiten moet de stier dus nog toevoegen om de kwaliteiten compleet te maken. De kwaliteiten van een goede melkkoe (pag. 14) in één dier te krijgen is het doel, de zes verschillende groepen die Bill Weeks heeft gedefinieerd zijn alleen het gereedschap om dat doel te bereiken.

WEEKS® Analysenummers bieden deze oplossingen.						
	#1 DAIRY	#2 TALL	#3 OPEN	#4 STRONG	#5 SMOOTH	#6 STYLE
KOP	Fijn	Lang	-----	Groot	Breed	Attent
HALS	Lang	Slank	-----	-----	-----	Recht
VOORBENEN	Parallel	Lang	-----	Stevig	Stabiel	-----
BORSTKAS	-----	-----	-----	Diep	Breed	-----
LENDENEN	Scherp	Hoog	Stabiel	Op niveau	Breed	Recht
RIBBEN	Lang	-----	Open	-----	Rond	-----
FLANKEN	Fijn	Gebogen	Neerwaarts	-----	Diep	-----
VOORUIER	-----	Elastisch	Vast	Gezond	Lang	-----
ACHTERUIER	Vol	Hoog	Ruim	-----	Breed	-----
SPENEN	-----	Fors	-----	Loodrecht	Kort	-----
HEUPEN	Wijd	Hoog	Open	-----	-----	-----
DRAAIERS	-----	-----	Wijd	-----	-----	Centraal
ZITBEENDEREN	Scherp	-----	Open	-----	Breed	Op niveau
STAARTSTUK	Fijn	-----	Vlak	-----	-----	Op niveau
HAKKEN	Fijn	-----	Open	Gezond	Breed	Stevig
KOTEN	-----	Recht	-----	Gezond	Veerkrachtig	Robuust
KLAUWEN	-----	-----	Hoog	Kort	Gelijk	Gesloten

Keyenberghoeve Renske 44 F16*Tops*Kinglea Valor eigen aan de fam. van Maanen

Angels Holdi Gambler * Tops